

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 10/2008,**8. jaanuar 2008,**

millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 458/2007 Euroopa integreeritud sotsiaalkaitsestatistika süsteemi (ESSPROS) kohta seoses ESSPROSi põhisüsteemi ning pensionisaajate moodulit käsitlevate andmete üksikasjaliku klassifitseerimise, kasutatavate määratluste ja andmelevi eeskirjade ajakohastamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

üksikasjaliku klassifitseerimise, kasutatavate määratluste ja andmelevi eeskirjade ajakohastamisega.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

(3) Käesolevas määruses ette nähtud meetmed on kooskõlas statistikaprogrammi komitee arvamusega,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 458/2007 Euroopa integreeritud sotsiaalkaitsestatistika süsteemi (ESSPROS) kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 7 lõikeid 1 ja 3,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

ning arvestades järgmist:

Artikkel 1

(1) Määrusega (EÜ) nr 458/2007 kehtestati metoodiline raamistik, mida kasutatakse statistika koostamiseks võrreldavatel alustel ühenduse heaks, ning seati ajalised piirangud ESSPROSiga kooskõlas koostatud statistika edastamiseks ja levitamiseks.

Määruse (EÜ) nr 458/2007 artikli 7 lõikes 3 ette nähtud rakendusmeetmed seoses ESSPROSi põhisüsteemiga (kvantitatiivsed andmed ja kvalitatiivne teave skeemide ja üksikasjalike toetuste lõikes) ning pensionisaajate mooduliga kehtestatakse vastavalt 1.–3. lisale.

(2) Vastavalt määruse (EÜ) nr 458/2007 artikli 7 lõikele 3 tuleb ESSPROSi põhisüsteemi ja pensionisaajate mooduli kohta võtta rakendusmeetmed seoses hõlmatud andmete

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnenandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. jaanuar 2008

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Joaquín ALMUNIA

⁽¹⁾ ELT L 113, 30.4.2007, lk 3.

1. LISA

MÕISTED

1. ESSPROSi PÕHISÜSTEEMI PUHUL KASUTATAVAD MÕISTED

1.1. SKEEMIDE RÜHMITAMINE: SOTSIAALKAITSE SKEEMIDE KLASSIFITSEERIMISE KRITERIUMID

1.1.1. Otsuste tegemine

Otsustamispädevus on talitusel, kes võtab vastu tähtsaimaid otsuseid, nagu toetuste tase, nende väljamaksmise kord ning skeemi rahastamise viisid. Skeemid võivad olla riiklikud või mitteriiklikud.

1.1.2. Õiguslik siduvus

Õiguslik siduvus tuleneb kaitstud isikute liikmelisust käsitlevatest õigusnormidest. Sotsiaalkaitse skeemis osalemine võib olla kohustuslik või vabatahtlik.

1.1.3. Maksete kindlaksmääramine

Maksed määratakse kindlaks vastavalt sellele, millistel alustel omab toetuskõlblik isik sotsiaalkaitset – kas selle eelduseks on või ei ole sotsiaalmaksu maksmine.

1.1.4. Skeemi ulatus

Skeemi ulatus: skeemiga hõlmatud elanikkonna osa (kas kogu elanikkond, kogu töötav elanikkond või suurem osa sellest või mõni elanikkonna rühm).

1.1.5. Sotsiaalkaitse tase

Sotsiaalkaitse taseme all peetakse silmas seda, kas sotsiaalkaitse skeemid pakuvad kaitse põhitaset või täiendavat kaitset.

1.2. LAEKUMISED SEoses SOTSIAALKAITSE SKEEMIDEGA

1.2.1. „Sotsiaalmaksed” – kulud, mida tööandjad kannavad oma töötajate või sotsiaalkaitse õigust omavate isikute eest, et kindlustada nende õigus sotsiaaltoetustele.

1.2.2. „Üldised riigieelarvelised laekumised” – valitsemissektori kulud mitteosamakselistele skeemidele ning valitsemissektori rahaline toetus muudele riigi sotsiaalkaitse skeemidele.

1.2.3. „Siirded muudest skeemidest” – muudest sotsiaalkaitse skeemidest sissenõutavad maksed. Need hõlmavad ka muudest skeemidest ümber suunatud sotsiaalmakseid.

1.2.4. „Muud laekumised” – sotsiaalkaitse skeemide mitmesugused jooksvad laekumised.

1.3. SOTSIAALKAITSE SKEEMIDE KULUD

1.3.1. Eesmärgid

Sotsiaalkaitse eesmärgi all peetakse silmas põhieesmärki, miks sotsiaalkaitse ette nähakse, olenemata õigus- või haldusnormidest.

1.3.1.1. Haigus/meditsiiniline abi

Sissetuleku säilitamine ja rahaline toetus füüsilise või vaimse haigestumise korral, välja arvatud invaliidsus. Meditsiinilise abi eesmärk on säilitada, taastada või parandada sotsiaalkaitse alla kuuluvate isikute tervist, olenemata haiguse põhjusest.

1.3.1.2. Invaliidsus

Sissetuleku säilitamine ja rahaline või mitterahaline toetus (välja arvatud meditsiiniline abi) juhul, kui füüsilise või vaimse puudega isik ei ole võimeline osalema majandus- ja sotsiaalelus.

1.3.1.3. Vanadus

Sissetuleku säilitamine ja rahaline või mitterahaline (välja arvatud meditsiiniline abi) toetus vanaduse korral.

1.3.1.4. Toitjakaotus

Sissetuleku säilitamine ja rahaline või mitterahaline toetus pereliikme surma korral.

1.3.1.5. Pere/lapsed

Rahaline või mitterahaline toetus (välja arvatud meditsiiniline abi) seoses rasedus-, sünnitus- ja adopteerimise, laste kasvatamise ja pereliikme hooldamise kuludega.

1.3.1.6. Töötus

Sissetuleku säilitamine ja rahaline või mitterahaline toetus töötuse korral.

1.3.1.7. Eluase

Abi eluasemekulude katmiseks.

1.3.1.8. Sotsiaalne tõrjutus (mujal liigitamata)

Rahalised või mitterahalised toetused (välja arvatud meditsiiniline abi), mille eesmärk on eelkõige võidelda sotsiaalse tõrjutuse vastu, kui see ei ole hõlmatud muuga.

1.3.2. **Sotsiaalkaitse toetused**

1.3.2.1. Rahaline toetus on sularahas makstav toetus, mille puhul ei nõuta saajalt tõendeid tegelike kulude kohta.

1.3.2.2. *Mitterahalised* toetused on kaupade ja teenuste kujul antavad toetused. Need võidakse anda tagasimaksetena või vahetult.

1.3.2.3. Majanduslikust olukorrast sõltuvad sotsiaaltoetused tähendavad sotsiaaltoetusi, mis sõltuvad otseselt või kaudselt toetuse saaja sissetulekust ja/või sellest, kas tema omanduses olev vara jääb alla teatava taseme.

1.3.3. „Halduskulud” – kulud skeemi juhtimiseks ja haldamiseks.

1.3.4. „Siirded muudesse skeemidesse” – muudesse sotsiaalkaitse skeemidesse tehtavad maksed. Need hõlmavad ka muudesse skeemidesse ümber suunatud sotsiaalmakseid.

1.3.5. „Muud kulutused” – sotsiaalkaitse skeemide mitmesugused kulutused (omandituluga seotud maksed ja muud kulud).

2. **PENSIONISAAJATE MOODULI PUHUL KASUTATAVAD MÕISTED**

2.1. PENSIONISAAJAD

Iga astme pensioni saajate arv on isikute arv, kes saavad vähemalt ühte järgmist ESSPROSi seitsmesse kategooriasse kuuluvat pensioni:

— invaliidsuspension;

— hüvitis vähenenud töövoime tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest;

— vanaduspension;

— enneaegne vanaduspension;

— osaline pension;

— toitjakaotuspension;

— hüvitis tööturu olukorra tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest.

Rohkem kui ühte pensioni saav isik läheb arvesse vaid üks kord (pensionisaajate arv topeltarvestuseta).

- 2.1.1. „Invalidisuspension” – korrapärased maksed, mille eesmärk on säilitada või tagada sissetulek ametlikust/tavapärast pensionieast (nagu on määratud tüüpskeemis) nooremale isikule, kellel on puue, mille tulemusel jääb tema töö- ja toimetulekuvõime õigusaktidega sätestatud miinimumtasemest allapoole.
- 2.1.2. „Hüvitis vähenenud töövõime tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest” – korrapärased maksed vanematele töötajatele, kes jäävad vähenenud töövõime tõttu pensionile enne ametlikku/tavapärast pensioniiga (nagu on määratud tüüpskeemis).
- 2.1.3. „Vanaduspension” – korrapärased maksed eesmärgiga i) säilitada pensionisaajale sissetulek pärast tulutoovalt töölt ametlikus/tavapärases vanuses pensionile jäämist või ii) tagada sissetulek eakatele inimestele (välja arvatud piiratud aja jooksul antavad toetused).
- 2.1.4. „Enneaegne vanaduspension” – korrapärased maksed eesmärgiga säilitada sellise pensionisaaja sissetulek, kes jääb pensionile enne ametlikku/tavapärast pensioniiga, nagu on määratud asjaomases skeemis.
- 2.1.5. „Osaline pension” – täieliku vanaduspensioni osa korrapärased maksed vanematele töötajatele, kes jätkavad töötamist vähendatud tööajaga või kelle kutsealasest tegevusest saadav tulu jääb alla kehtestatud piirmormi.
- 2.1.6. „Toitjakaotuspension” – korrapärased maksed isikutele, kelle õigus hüvitisele tuleneb sugulussidemetest surnud isikuga, kes oli pensioniskeemiga hõlmatud (lesed, orvud jne).
- 2.1.7. „Hüvitis tööturu olukorra tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest” – korrapärased maksed vanematele töötajatele, kes jäävad pensionile enne ametlikku/tavapärast pensioniiga selliste majanduslike meetmete nagu tööstus- või ettevõtlussektori ümberkorraldamise tulemusel töökoha kaotuse või koondamise tõttu.

2.2. AMETLIK/TAVAPÄRANE PENSIONIIGA VANADUSHÜVITISTE PUHUL

Vanadushüvitiste puhul tähendab ametlik pensioniiga iga, millest alates on võimalik hakata maksma vanadushüvitisi, kui nii on kehtestatud õigusnormides või lepingus. Pensioniiga võib olla liikmesriigiti ja liikmesriikide sees väga erinev, sõltudes tegevusvaldkonnast, ametist, soost vms.

Kui ametlikku pensioniiga ei ole kehtestatud, tuleb lähtuda tavapärasest pensionieast, s.o pensionisaaja pensioniskeemis osutatud pensionieast.

3. KÄSIRAAMAT

Määruse rakendamiseks kasutatavad üksikasjalikud mõisted on antud ESSPROSi käsiraamatus, mille Euroopa Komisjon koostas koostöös liikmesriikidega.

2. LISA

ÜKSIKASJALIK KLASSIFIKATSIOON

1. ESSPROSI PÕHISÜSTEEMIGA HÕLMATUD SKEEMIDE JA KVANTITATIIVSETE ANDMETE (SEALHULGAS LAEKUMISED, KULUD JA TOETUSED EESMÄRKIDE LÕIKES) KLASSIFITSEERIMINE

1.1. SKEEMIDE KLASSIFIKATSIOON (Kvalitatiivne teave)

Kriteerium: otsuste tegemine

Riiklikud sotsiaalkaitse skeemid

Mitteriiklikud sotsiaalkaitse skeemid

Kriteerium: õiguslik siduvus

Kohustuslikud skeemid

Vabatahtlikud skeemid

Kriteerium: maksete kindlaksmääramine

Sotsiaalmaksetega seotud skeemid

Sotsiaalmaksetega sidumata skeemid

Kriteerium: ulatus

Universaalskeemid

Üldskeemid

Eriskeemid

Kriteerium: sotsiaalkaitse tase

Põhiskeemid

Täiendavad skeemid

1.2. KVANTITATIIVSETE ANDMETE KLASSIFITSEERIMINE

Eurostatile esitatavate kohustuslike andmete puhul kasutatavad üksikasjalikud klassifikatsioonid on antud ESSPROSi käsiraamatus, mille Euroopa Komisjon koostas koostöös liikmesriikidega. Üksikasjalikud klassifikatsioonid on liidetud allpool toodud esmatasandi klassifikatsiooniks.

1.2.1. **Laekumised**

ESSPROSi põhisüsteemis klassifitseeritakse sotsiaalkaitse skeemid liigi ja päritolu järgi. Liik tähistab makse olemust või põhjust, ehk kas tegu on sotsiaalmaksetega, üldiste riigieelarveliste laekumistega, siiretega muudest skeemidest või muude laekumistega.

1.2.1.1. *Laekumised liikide lõikes*

Laekumised kokku

Sotsiaalmaksed

Tööandjate sotsiaalmaksed

Skeemidega hõlmatud isikute sotsiaalmaksed

Üldised riigieelarvelised laekumised

Eriotstarbelised maksed

Üldised laekumised

Siirded teistest skeemidest

Teistest skeemidest ümber suunatud sotsiaalmaksed

Muud siirded teistest olemasolevatest skeemidest

Muud laekumised

Omanditulu

Muud laekumised

1.2.1.2. *Laekumised liigitatuna päritolu järgi*

Päritolu tähistab institutsioonilist sektorit, millest makse pärineb.

Sotsiaalkaitse skeemide laekumiste päritolu kirjeldamiseks on aluseks võetud rahvamajanduse arvepidamises kasutatav institutsiooniliste sektorite klassifikatsioon (ESA 95).

Ettevõtted

Keskvalitsus

Osariigi/liidumaa valitsus ja kohalik omavalitsus

Sotsiaalkindlustusfondid

Kodumajapidamised

Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid

Välismaa

1.2.2. Kulud

Sotsiaalkaitse skeemide kulud klassifitseeritakse liikide järgi, mis väljendavad kulu olemust ja tekke põhjust: sotsiaalhüvitised, halduskulud, siirded teistesse skeemidesse ja muud kulud.

Sotsiaalkaitse toetused jagatakse majanduslikust olukorrast sõltuvateks ja sõltumatuteks toetusteks. Sotsiaalkaitse toetuste klassifikatsioon annab täpsemaid üksikasju selle kohta, kas tegemist on rahalise (korrapärane või ühekordne makse) või mitterahalise toetusega. Lisaks sellele kasutatakse veelgi üksikasjalikumat klassifikatsiooni, mille puhul on ühikud seotud kas üksnes ühe eesmärgi või piiratud arvu punktis 1.2.3 loetletud eesmärkidega. See põhjalikum klassifikatsioon on määratletud ESSPROSi käsiraamatus.

Kulud kokku

Sotsiaalkaitse toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatud sotsiaalkaitse toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatud rahalised toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatud korrapärased rahalised toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatud ühekordsed rahalised toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatud mitterahalised toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuvad sotsiaalkaitse toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuvad rahalised toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuvad korrapärased rahalised toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuvad ühekordsed rahalised toetused

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuvad mitterahalised toetused

Halduskulud

Siirded muudesse skeemidesse

Muudesse skeemidesse ümber suunatud sotsiaalmaksed

Muud siirded teistesse olemasolevatesse skeemidesse

Muud kulud

1.2.3. Toetused eesmärkide järgi

Eesmärkide järgi on klassifikatsioon järgmine:

Haigus/meditsiiniline abi

Invaliidsus

Vanadus

Toitjakaotus

Pere/lapsed

Töötus

Eluase

Sotsiaalne tõrjutus (mujal liigitamata)

2. PENSIONISAAJATE ÜSIKASJALIK KLASSIFIKATSIOON

2.1. ANDMED

Pensionisaajate koguarv, topeltarvestuseta

Pensionisaajate koguarv (invaliidsushüvitised), topeltarvestuseta

Invaliidsuspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isikute koguarv (topeltarvestuseta), kes saavad hüvitist vähenenud tööväime tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatu invaliidsuspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isikute koguarv (topeltarvestuseta), kes saavad majanduslikust olukorrast sõltumatut hüvitist vähenenud tööväime tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuva invaliidsuspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isikute koguarv (topeltarvestuseta), kes saavad majanduslikust olukorrast sõltuvat hüvitist vähenenud tööväime tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest

Pensionisaajate koguarv (vanadus- ja toitjakaotuspensionid), topeltarvestuseta

Pensionisaajate koguarv (vanaduspensionid), topeltarvestuseta

Vanaduspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Enneaegse vanaduspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Osalise pensioni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatu vanaduspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatu enneaegse vanaduspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatu osalise pensioni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuva vanaduspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuva enneaegse vanaduspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuva osalise pensioni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Pensionisaajate koguarv (toitjakaotuspensionid), topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltumatu toitjakaotuspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Isiku majanduslikust olukorrast sõltuva toitjakaotuspensiooni saajate koguarv, topeltarvestuseta

Pensionisaajate koguarv (töötushüvitised), topeltarvestuseta

Isikute koguarv (topeltarvestuseta), kes saavad majanduslikust olukorrast sõltumatut hüvitist tööturu olukorra tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest

Isikute koguarv (topeltarvestuseta), kes saavad majanduslikust olukorrast sõltuvat hüvitist tööturu olukorra tõttu ennetähtaegselt pensionile jäämise eest

2.2. TÄIENDAV TEAVE

Ametlik või tavapärase pensioniiga vastavalt isiku soole ja teda hõlmavale skeemile

Pensionioiguse tekkimise kuupäev/skeemi arvutusmeetod

3. LISA

ANDMELEVI EESKIRJADE AJAKOHASTAMINE**1. ESSPROSI PÕHISÜSTEEMI ANDMELEVI EESKIRJADE AJAKOHASTAMINE****1.1. KVANTITATIIVSETE ANDMETE LEVITAMISE EESKIRJADE AJAKOHASTAMINE SKEEMIDE RÜHMITAMISE TEEL****1.1.1. Skeemide rühmitamine kriteeriumide järgi**

Teatavatel kasutajatel lubatakse avaldada andmeid skeemide rühmadena, kooskõlas 1. lisa punktis 1.1 määratletud ESSPROSi skeemide klassifitseerimise kriteeriumidega („Skeemide rühmitamine”).

1.1.2. Andmed skeemide lõikes

Teatavatel kasutajatel lubatakse avaldada andmeid skeemide lõikes või skeemide rühmadena riikide suhtes, kes ei ole konfidentsiaalsuse tõttu andnud selget nõusolekut tervikandmete levitamiseks. Skeemide rühmad peavad olema kooskõlas iga asjaomase liikmesriigi andmelevi eeskirjadega.

1.2. SKEEMIPÕHISEID JA ÜKSIKASJALIKKE TOETUSI KÄSITLEVATE KVALITATIIVSETE ANDMETE LEVITAMISE EESKIRJADE AJAKOHASTAMINE

Skeempõhiseid ja üksikasjalikke toetusi käsitlevat kvalitatiivset teavet lubatakse avaldada Eurostatil.

2. PENSIONISAAJATE ANDMETE LEVITAMISE EESKIRJADE AJAKOHASTAMINE**2.1. KATEGOORiate KOONDANDMED VASTAVALT ESSPROSI PENSIONISAAJATE KLASSIFIKATSIOONILE**

Teatavatel kasutajatel lubatakse avaldada andmeid seitsme pensionikategooria kohta ja kategooriate koondandmeid kooskõlas 2. lisa punktis 2 esitatud ESSPROSi pensionisaajate klassifikatsiooniga (pensionisaajate üksikasjalik klassifikatsioon).

Teatavatel kasutajatel lubatakse ka avaldada pensionisaajate andmeid majanduslikust olukorrast sõltuvate ja sõltumatute hüvitiste lõikes kooskõlas 2. lisa punktis 2 esitatud ESSPROSi pensionisaajate klassifikatsiooniga (üksikasjalik pensionisaajate klassifikatsioon).

2.2. ANDMED SKEEMIDE LÕIKES

Teatavatel kasutajatel lubatakse avaldada andmeid skeemide lõikes või skeemide rühmadena riikide suhtes, kes ei ole konfidentsiaalsuse tõttu andnud selget nõusolekut tervikandmete levitamiseks. Skeemide rühmad peavad olema kooskõlas iga asjaomase liikmesriigi andmelevi eeskirjadega.
